

РІШЕННЯ

Антикризового штабу стійкості економіки в умовах воєнного стану

м.Київ

19.02.2026 р.

За участю представників Верховної Ради України, центральних органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування, Національної академії наук України, а також структурованих об'єднань та організацій промисловців, підприємців, роботодавців, профспілок, об'єднаних територіальних громад проведено розширене засідання Антикризового штабу стійкості економіки в умовах воєнного стану (АШ) на тему: **«Виклики для забезпечення соціально-економічної стійкості у 2026 році: напрямки взаємодії влади та бізнесу»**.

У ході засідання розглянуто напрямки консолідації зусиль держави, структурованих об'єднань та організацій бізнесу із забезпечення стійкості економіки в умовах затяжної війни, з урахуванням обмеженості джерел зовнішнього фінансування бюджету, необхідності впровадження стимулів для підтримання економічної активності та розширення виробничого потенціалу з огляду на ризики дефіциту енергетичних потужностей, зростаючих потреб та деструктивних тенденцій на ринку праці.

Початок 2026 р. характеризується значним зростанням комбінованих атак російського агресора на енергетичну, транспортну, промислову та соціальну інфраструктуру України, у тому числі столиці – міста Києва.

Не маючи значних просувань на фронті, агресор ставить за мету руйнацію умов функціонування економіки, життєдіяльності суспільства та створення передумов гуманітарної катастрофи. Тисячі будинків, сотні тисяч громадян втратили базові умови існування: електро-, теплозабезпечення, водопостачання.

Як і прогнозував Антикризовий штаб, за підсумками 2025 р. в економіці України поглиблюється тенденція стагнації:

валовий внутрішній продукт (план +2,7%, за попередніми даними, +1,8% (у порівнянні з 2021 р. мінус 21%);

сукупний державний борг на початок 2026 р. становить \$214 млрд (2021 р - \$98 млрд, зростання на 218%);

зовнішня торгівля (товари та послуги): експорт- \$56 млрд, імпорт - \$107 млрд, від'ємне сальдо - \$51 млрд;

демографічна ситуація: факт 2025 р. на 169 тис немовлят 485 тис смертей (без бойових втрат), тобто смертність втричі перевищує народжуваність.

Соціальні стандарти (на 01.01.2026 р.):

місячна мінімальна заробітна плата Україна - \$200 (Польща -\$1345),
середньомісячна заробітна плата 2025 рік -Україна \$600 (Польща - \$2500).

Структура населення на 01.01.2026 (на територіях, підконтрольних Україні):

Загальна чисельність – за різними оцінками, 29-30 млн , в тому числі 10,2 млн пенсіонерів, 3,4 млн інвалідів.

На розширеному засіданні Антикризового штабу стійкості економіки в умовах воєнного стану учасники заявили про критичну необхідність розробки та ухвалення Плану невідкладних дій Уряду, який має забезпечити керованість економічними процесами, зміцнення обороноздатності та підтримку населення. Йдеться, насамперед, про такі напрямки:

1. Комплексна оцінка ресурсної забезпеченості на 2026-2027 роки. Перегляд Державного бюджету на 2026 у контексті оцінки реальних умов та прогнозів зовнішнього фінансування, визначення пріоритетів розвитку та обмеження бюджетних витрат на проєкти, що не забезпечують очікуваного рівня ефективності (національний кешбек, пасажирські залізничні перевезення, телемарафон тощо); аналіз диспропорцій в оплаті праці між керівниками державних підприємств, Наглядових рад та показниками середньої заробітної плати в реальному секторі економіки на тлі відсутності індексації грошового утримання військовослужбовців.

2. Боротьба з корупцією - незворотність покарань та реальне повернення розкрадених коштів у бюджет. Антикризовий штаб підкреслив, що влада має відкрито інформувати суспільство, які кошти були відшкодовані у правовий спосіб та на які державні потреби їх буде спрямовано.

3. Забезпечення спрямованості грошово-кредитної політики держави на покращення економічної стійкості та ресурсної самодостатності України. Запропонувати НБУ сформуванню комплексні дії з покращання умов доступу до кредитних ресурсів (На цій основі Антикризовий штаб сформує окреме звернення до НБУ, РНБО про необхідність невідкладних рішень державної влади щодо відновлення кредитування реального сектору та забезпечення цільового характеру державних програм фінансування в умовах воєнного стану).

4. Сучасна промислова політика: оцінка ефективності реалізації державної промислової політики, зокрема програми «Зроблено в Україні», внеску діючих індустриальних парків для розвитку економічної активності, збільшення питомої ваги переробної галузі, визначення галузей, що спроможні

на відновлення на сучасних технологіях та відновлення організаційної структури з розробки державної політики інноваційно-індустріального розвитку на пріоритетних напрямках АПК та розвитку стратегічних галузей промисловості, підтримання інституційної спроможності та функціональних напрямків, зокрема у сфері технічного регулювання промислового виробництва; удосконалення управління санкційними активами, підтримання активної економічної діяльності промислових підприємств на основі оцінки ефективності реалізації заходів, передбачених Постановою КМУ від 21.01.2026 №75 «Деякі питання реалізації активів, щодо яких ухвалено судові рішення про застосування санкцій» та інших пропозицій, наданих на розгляд Уряду у листі НІСД від 12.06.25 №293/422 (доручення Прем'єр-міністра України №19112/1/1-25 від 26.06.2025).

5. Забезпечення сприятливих умов для розвитку малого бізнесу та підприємництва як факторів для підвищення трудової зайнятості та самозайнятості. У тому числі у питанні можливого збільшення платників ПДВ за рахунок платників єдиного податку - проведення Тесту МСП з визначенням втрат малого бізнесу та оцінки впливу на малий бізнес, використання вже апробованих форматів, які застосовуються в податковій політиці ЄС чи адаптовані під реалії сьогодення та матимуть на меті збереження працездатного населення на території України, створення умов для повернення бізнесу тощо; запровадження перехідних норм для поступового та економічно обґрунтованого переходу платників, що перебувають на спрощеній системі оподаткування, на ПДВ, а також удосконалення поточного стану податкового адміністрування для малого бізнесу.

6. Узгодження спільних заходів соціальних партнерів щодо нарощування ресурсного забезпечення економічного розвитку через виправлення існуючих деструктивних тенденцій на ринку праці, формування збалансованого дієвого механізму регулювання трудових відносин (проекти Трудового кодексу України, №14386 від 15.01.2026, «Про свободу підприємницької (економічної) діяльності домогосподарств» №8143 від 20.10.2022, «Про справедливую систему оплати праці в Україні» №14387 від 19.01.2026, «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо організації трудових відносин на територіях ведення бойових дій та тимчасово окупованих територіях», №14385 від 15.01.2026 тощо) на основі передбачених чинним законодавством форматів співпраці, зокрема відновлення діяльності Національної тристоронньої соціально-економічної ради.

7. Розробка невідкладних заходів з реалізації Стратегії демографічного розвитку на період до 2040 року, цільових програм, проектів зі збереження та розвитку людського потенціалу, фізичної психо-соціальної реабілітації та адаптації ветеранів, збалансованої міграційної політики тощо.

9. Забезпечення енергетичної стійкості: узгодження регіональних планів із впровадження проектів розподіленої генерації, відновлювальних джерел енергії; забезпечення функціонування прозорої системи управління у атомно-промисловому комплексі, удосконалення складових енергоринку, підсилення державно-приватного партнерства. Реалізація спільно з місцевими органами влади та самоврядування комплексних, адресних заходів з підготовки до опалювального сезону 2026-2027 років.

**Президент УСПП,
Співголова Національної тристоронньої
соціально-економічної ради**

А.К.Кінах